

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 36. Novæ Ecclesiæ Romæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66022)

§. XXXVI.

Sæculum IV.
A. C. 326.*Novæ Ecclesiæ Romæ &c.*

Plures alias Ecclesias Constantinus erexit, urbium præcipuarum unicujusque Provinciae ornamenta. Nicomediae, Bythiniae capite, & multis annis Imperatorum Sede suis sumptibus magnitudine, & opulenta clarissimam excitavit. Antiochia totius Orientis Principe aliam forma pulcherrimam condidit, altitudinem murorum singulari, figuræ octogonum, ornamentis tam pretiosis, ut vulgo Ecclesia aurea diceretur; ipsum Ecclesiæ corpus multis aulis, & oratoriis, tam editoribus, quam subterraneis circumdabatur, septis omnia late cingentibus. Romæ inter ædificia alia Basilicam, semper abhinc a suo nomine dictam Constantinianam, excitavit, alio nomine Ecclesiam Salvatoris in Imperatoris Faustæ uxoris ejus Palatio, quod antea domus Laterana dicebatur, ubi Concilium contra Donatistas actum fuerat; quia

Euf. III.

c. 50.

Sup. l. X.

§. 12.

Q 5

vero

schrieben. Wenn auch die Heyden die Gewohnheit gehabt, die Leute mit Wasser zu besprengen, warum soll es bey den Christen ein Gremel seyn? so dürfte man dem wahren Gott nicht opfern, weil auch die Heyden den falschen Göttern geopfert haben.

Sæculum IV. vero etiam Baptisterium ibi condidit
 A. C. 326. quæ S. Joannis Baptistæ imaginibus or-
 nari consueverant, frequentius Ecclesiæ
 S. Joannis Baptistæ in Laterano nuncupe-
 batur. Hæc est Ecclesia inter Romanas
 Principalis, ubi solemnium dierum statim
 adnotata est, & per plura sæcula Roma-
 norum Pontificum Sedes.

*Anast.
 Biblioth.
 in Sylve-
 stro.*

Ex veteribus Romanæ Ecclesiæ docu-
 mentis dispicitur, Constantinum huius
 Baptisterio tot domos, & prædia non tan-
 tum in Italia, sed etiam in Sicilia, Afri-
 ca, & Græcia, donasse, ut exinde pro-
 ventus annui ad tredecies mille, novies
 centum, & triginta quatuor asses aureos
 computarentur, quod ferme centum, &
 quindecim millia librarum annuæ pensio-
 nis conficit, as enim aureus illius tem-
 poris octo libras, & quinque asses nostra
 monetæ valebat. Alias quoque Ecclesias
 septem Constantinus Romæ jussit ædifi-
 cari, nempe Ecclesiam S. Petri in Vati-
 cano, in loco, ubi Templum Apollinis
 steterat, ut locus Martyrii, & sepulchri
 Principis Apostolorum honoraretur. Ali-
 am S. Pauli in loco, ubi Martyrio coro-
 natus est. Aliam S. Crucis in domo Ses-
 soriana, quæ S. Crucis in Jerusalem dicitur,
 quia veræ Crucis partem ibi depo-
 suit. Aliam S. Agnetis cum Baptisterio
 ad preces filix suæ Constantiæ, & sororis
 suæ ejusdem nominis, quas S. Sylvester
 bapti-

baptizavit. Aliam S. Laurentii extra ^{Sæculum IV.}
 civitatem in via Tiburtina ad hujus Mar- ^{A. C. 326.}
 tyris sepulchrum. Aliam SS. Marcelli-
 ni, & Petri Martyrum in loco, inter duas
 lauros dicto, ubi S. Helena sepulta est.
 Illam quoque Ecclesiam magnis donis
 ornavit, quam S. Sylvester in ædibus u-
 nius ex suis Presbyteris nomine Equitii
 prope thermas Domitianas excitaverat.
 Plures item alias Constantinus ædifica-
 vit Ecclesias, alteram Ostiæ ad honorem
 SS. Apostolorum Petri, & Pauli, & S. Jo-
 annis Baptistæ. Alteram Albæ ad hono-
 rem S. Joannis Baptistæ. Alteram Ca-
 pupæ ad honorem Apostolorum, quam
 Constantinianam dixere, & aliam Neapo-
 li. Redditus, quibus has omnes Ecclesias
 dotavit, simul sumpti decies septies mil-
 le, septies centum, & decies septies asses
 aureos, id est, ultra centum quadragin-
 ta millia librarum nostræ monetæ confi-
 ciunt. His addendum, quod præterea
 ultra viginti millia librarum pensionibus
 annuatim sibi reddendis Ecclesiæ frue-
 rentur in diversi generis aromatibus, quæ
 terræ Ægypti, & Orientis in rerum na-
 tura suppeditare tenebantur; & tamen
 hæc omnia non alio pretio æstimavi,
 quam hodie currente, quod pretio re-
 rum illius temporis nimium quantum vi-
 lius est.

Ecclesiæ in urbe Roma.

Ut

Sæculum IV. Ut res exemplis facilius capiatur, S. Pe-
 tri Ecclesia possidebat domos Antio-
 chie cum prædiis circa urbem sitis; et
 tem Tarfi in Cilicia, & Tyri. Alii
 fruebatur in Ægypto prope Alexandriam
 & alibi; rursus ex Provincia Euphrati
 prope Cyrum, harum Regionum pars
 singulis annis certam portionem Nardi
 Balsami, Styracis, Cinnamomi, Croci
 aliorumque aromatum pro thuribus, &
 lampadibus submittere tenebatur. Vasa
 aurea, & argentea ad usum, & decorem
 harum Ecclesiarum destinata, & ab An-
 tiano fusissime enumerata, hic non me-
 moro, forte ab aliis etiam Imperatori-
 bus donata admiscuit, at bonorum im-
 mobilium documenta haud dubie maio-
 ri cura servata fuerint. Hæc sufficere
 possunt, ut sibi quis Magnificentie Re-
 galis ideam fingat, qua Constantinus tot
 Ecclesias fundavit; non omnes hos sum-
 ptus ex publico Thesauro depromebat,
 sed bona Martyrum, aut aliorum Chri-
 stianorum fisco attributa, quorum nulli
 hæredes supererant, templorum, in qui-
 bus Idola fuerant adorata, a se destru-
 torum redditus, aut ludorum profano-
 rum, quos abolevit, huc impendebat.
 Certe in Oriente Gladiatorum pugnas
 sustulit, saltem criminum reos ad talem
 pugnam damnari vetuit, imperavitque
 Prætorii Præfecto, ut ejusmodi homines
 potius

*Socr. l. c. 18.
 L. I. Cod.
 Theod. de
 Gladiat. lib.
 15. & ibid.
 Gethof.*

potius ad metalla transmitteret. Lex ista prima Octobris 325. Beryti in Phœnicia data est.

Sæculum IV.
A. C. 326.

§. XXXVII.

Conversio Gentilium.

Magnus Paganorum numerus ad fidem convertebatur, hi quidem, quod veterum superstitionum vanitatem, & falsitatem agnoscerent, alii stimulante emulatione, cum Christianos honoratiores se, & Imperatori chariores cernebant, demum quod illam Religionem haberent potioem, quæ eorum Domino probaretur. Alii fidei argumenta attente perpendendo movebantur. His miracula, aliis somnia, quibusdam Episcoporum, & Monachorum colloquia persuaserunt, Christianorum Religionem esse preferendam. Exinde urbes, populique integri fidem suscipere, nemine cogente templa, & Idola dejicere, & Ecclesias excitare. Habitatores Majumæ, quæ erat portus Gazæ in Palæstina, alias antiquis superstitionibus addictissimi, mutatis subito animis conversi sunt; horum pietati ut responderet Imperator, ipsum locum jure civitatis, quod prius non habebat, donavit, atque de nomine Constantii filiorum suorum dilectissimi Constantiam dixit. Ex simili causa urbem quam-

Sozom. II.
c. 5.

Euseb. IV.
vit. c. 37. 38.

Eus. ibid.
c. 39. Soc.
I. cap. 18.